

[Per Hækkerup.]

ikke med nogen rimelighed hævde, at de nyskabte værdier, som her er blevet investeret i selskaberne, alene burde tilfalde aktionærerne; de er i lige så høj grad et resultat af de øvrige produktionsfaktoreres virksomhed, men i den nyskabte værdi på de 2½ milliard kr. får arbejderne ikke så meget som en eneste øres andel; den værdi tilfalder helt og fuldt dem, der er juridiske ejere af virksomheden. Derfor bør man, når man foretager sådanne statistiske beregninger og sammenligninger, tage hensyn til, at ikke blot er aktionærernes samlede udbytteudbetalinger steget i nogenlunde samme takt som arbejdernes lønninger, men at i den samme 5-årige periode har aktionærerne gennem aktieselskabernes samlede virksomhed fået en formuetilvækst på 2½ milliard kr.

Axel Kristensen: Man skal lede længe efter et sådant misbrug af tal som det, det ærede medlem hr. Per Hækkerup tillod sig. Ministeren har oplyst, at udbyttet er steget 34,2 pct., men i denne udregning er der ikke taget hensyn til, at det større udbytte betales af større aktiekapitaler, og derfor er denne udregning blottet for enhver mening. Det var det, jeg var utilfreds med, og ikke det, at oplysningerne ikke kan gives på kort tid. Der er ingen mening i at udregne udbyttet i 1950 og i 1955 og beregne den procentvise stigning, når der ikke i denne udregning tages hensyn til, at udbyttet i 1955 betales af en aktiekapital, der er ca. en tredjedel større. Det er den rettelse, jeg har gjort. Man kan overhovedet ikke bruge det tal; det er meningsløst.

Dernæst siger det ærede medlem hr. Per Hækkerup, at forøgelsen i egenkapitalen alene tilfalder aktionærerne, men det er helt forkert. Jeg har ganske klart i mit indlæg under første behandling erkendt, at juridisk får aktionærerne den; men når omkostningerne ved lønstigning sluger det, denne investering afkaster, får aktionærerne ikke en øres udbytte af den. Forrentningen af egenkapitalen er 3,3 pct.; det vil sige, at aktionærerne intet udbytte får af denne egenkapital, som derfor er værdiløs for dem. Dens udbytte er brugt til den reallønstigning, arbejderne har fået. De har fået det

fulde udbytte af rationaliseringen, og aktionærerne har ikke fået noget.

Den højtærede handelsminister sagde, at han i og for sig var ked af denne diskussion, fordi der var så mange momenter, der ikke kunne inddrages. Jeg tog f. eks. ikke noget hensyn til henlæggelserne. Det synes jeg er en forkert opfattelse. Jeg fremhævede ved første behandling, at aktionærerne har to ting: de har udbyttet, og de har det, de kan få for deres aktier, når de sælger dem. Andet har de ikke lejlighed til at få, og jeg har dokumenteret, at kursstigningerne ikke dækker prisstigningerne, således at realværdien af aktierne var mindre i 1955 end i 1950. Jeg har dokumenteret, at realudbyttet var mindre i 1955 end i 1950, og det er derfor blottet for enhver mening at tale om, at aktionærerne har fået noget som helst udbytte af de opsamlede kapitaler, medens det ikke kan benægtes, at arbejderne har haft en reallønstigning. Jeg sagde ved første behandling, at dette havde vi i og for sig ikke noget imod; jeg synes nemlig, det er rimeligt, at hovedparten af den stigning, der kommer af, at man bliver dygtigere, at teknikken udvikles, går til at hæve levefoden for dem, der har den laveste levefod. Det har altid været udviklingen, og det sætter vi os ikke imod.

Når jeg har nævnt alle disse tal, er det, fordi der føres en helt tåbelig agitation med hensyn til, hvad aktier afkaster, og hvad aktionærer får ud af dem. Man taler om udbytning og om, at arbejderne ikke får andel i den rationaliseringsgevinst, der er nået. På basis af denne agitation — som jeg her har dokumenteret er forkert — foretager man forkerte handlinger; og når der i befolkningen skabes en forkert mentalitet, tvinges man til at gøre forkerte ting, og det er grunden til, at vi ofrer så megen tid på dette lovforslag, som blot er et udtryk for, at man handler forkert.

Jeg plejer ikke at give mig meget af med at diskutere med det ærede medlem hr. Aksel Larsen, men jeg vil dog gøre den bemærkning til ham, at hvis man skulle likvidere aktieselskaberne, ville i de allerfleste tilfælde de beløb, der kom ind, ligge langt under de bogførte værdier. De maskiner, ovne og anlæg, der koster millioner af kroner, er som regel værdiløse, når fabrikken